

Jednání Agronomické konference v Nymburku

PROCEEDINGS OF AGRONOMICAL CONFERENCE IN NYMBURK

Agronomická konference s názvem „Stabilizace produkce cukrové řepy v ČR“, pořádaná akciovou společností Cukrovary a libovary TTD, proběhla 19. srpna 2008 v Nymburku. Jednání konference se na pozvání účastnili zástupci nevládních profesních organizací – prezident Agrární komory ČR ing. Jan Veleba, předseda Zemědělského svazu ČR ing. Miroslav Jírovský, předseda Svazu pěstitelů cukrovky Čech ing. Zdeněk Joudal, výkonný ředitel Svazu pěstitelů cukrovky ing. Jiří Krouský a výkonný ředitel Českomoravského cukrovarnického spolku dr. Josef Pojer. Pozvaného zástupce MZe ČR, náměstka ministra ing. Stanislava Kozáka, na jednání zastupovala ředitelka odboru rostlinných komodit MZe ČR ing. Eva Divišová.

Po zahájení konference jako první vystoupila **ing. Divišová, zástupce MZe ČR**. Omluvila náměstkyně ministra ing. S. Kozáka, který měl původně na konferenci vystoupit, byl však dodatečně ministrem zemědělství pověřen zastupovat MZe ČR na jiném jednání. Ing. Divišová úvodem krátce zmínila historii kroků, které byly podniknuty ministerstvem zemědělství a potažmo i ČR po přistoupení ČR do EU a dále i v procesu reformy společné organizace trhů s cukrem v EU. Zdůraznila postoj ČR v rámci jednání RM pro zemědělství a rybolov, jakož i při jednáních v odborných útvech Komise ES (ŘVC, PSC apod.), kdy se ČR otevřeně postavila proti některým návrhům na „akceleraci“ reformního procesu, zejména proti dalšímu krácení produkčních kvót cukru na principu všem stejným dílem. Zástupci ČR na jednáních v rámci orgánů a institucí EU vystupovali vždy s pozicí, aby konkurenceschopné cukrovarnictví a řepářství bylo zachováno a reformou bylo postiženy subjekty a pěstitelé, kteří konkurenceschopnými nejsou. Dále vyjádřila názor, že právě tyto kroky v minulosti učiněné jsou argumentem pro další možný postup MZe ČR při řešení kritické situace v oblasti reformního vývoje pěstování cukrové řepy.

Ing. Divišová zopakovala notoricky známou skutečnost, a to že kompenzační platby byly od počátku určeny pro kompenzaci ztrát příjmů za cukrovou řepu. Což by převedeno do praxe mělo znamenat, že by platbu dostávali pouze ti pěstitelé, kteří cukrovou řepu aktivně pěstují.

Vývoj reformy byl a je poznamenán snahou Komise ES o dosažení jejího plánovaného cíle, tj. snížení množství cukru vyráběného v kvótě v EU o 6 mil. t, což se projevilo i uplatněním některých opatření, která jsou již na hony vzdálena od původních cílů reformy Společné organizace trhu s cukrem (SOTC). Ministr zemědělství přislíbil, jak ing. Divišová dále uvedla, že ministerstvo zemědělství bude řešit současný krizový stav v oblasti pěstování cukrovky (s ohledem na možnosti v rámci legislativy EU). Připravuje tak i změnu plateb ve prospěch aktivních řepářů. Nyní pěstitelé aktivně pěstující cukrovou řepu dostávají v rámci kompenzací (formou oddělené platby za cukr dle nařízení Rady č. 319/2006, článek 143ba) platby ve stejné výši jako pěstitelé, kteří již cukrovku dále nepěstují. Ing. Divišová naznačila, že v rámci projednávání novely nařízení ES č. 1782/2003 může dojít i k zrealizování aktuálně platných referenčních období.

Dalším bodem jednání byl referát **prezidenta Agrární komory ČR ing. Veleby**. Prezident AK ČR rozdělil svůj příspěvek do dvou částí. V první části hovořil obecně o problematice zemědělství a jeho aktuálních problémech jako celku. Uvedl několik údajů, které dle jeho názoru svědčí o narůstajících problémech v sektoru zemědělství, které bude nutné řešit. Jedná se například o vysoké dovozy masa za nízké ceny, kterým čeští producenti, vlivem faktorů, jako nízké výkupní ceny a zvyšující se náklady výroby, nemohou reálně konkurovat. Dále krátce

zmínil problém přebytku obilovin z letošního sklizně. V části věnované komoditě cukrovka se prezident AK ČR zaměřil na problematiku zachování stávajícího rozměru pěstování cukrové řepy v ČR. Na závěr svého příspěvku prezident AK ČR podpořil snahu MZe ČR při řešení problému kompenzací aktivních pěstitelů a vyslovil se pro diferenciaci podpory aktivním pěstitelům.

Jako další na konferenci vystoupil **předseda Zemědělského svazu ČR ing. Jírovský**. Ing. Jírovský se odvolal na závěry z jednání Komoditní rady AK pro cukr a cukrovku, která se konala ve dnech 24. 7. a 1. 8. 2008 v Praze, na kterém byla problematika rozlišení výše

vyplácené kompenzace mezi aktivními a neaktivními pěstiteli předmětem jednání. Ing. Jírovský konstatoval, že se jedná o složitou problematiku a pěstitelské subjekty rozdělil do několika skupin:

1. Pěstitelé mající kvótovou referenci s aktuálně dodávaným množstvím shodným s údaji referenčního období roku 2005/2006.
2. Pěstitelé mající kvótovou referenci s aktuálně dodávaným množstvím vyšším, než jsou údaje referenčního období roku 2005/2006.
3. Pěstitelé nemající kvótovou referenci dodávající kvótovou cukrovku (noví pěstitelé).
4. Pěstitelé nemající kvótovou referenci dodávající nadkvótovou cukrovku (cukrovka na bioetanol).

Dle jeho názoru je problematiku třeba řešit komplexně. Je nutné podniknout takové kroky, aby bylo možno udržet současný rozsah pěstování cukrovky a aby její produkce byla pro aktivní pěstitel rentabilní.

Ing. Jírovský otevřeně uvedl, že na jednání Komoditní rady AK ČR pro cukr a cukrovku byly vysloveny názory (ing. Řezáč, ing. Štěpánek), které považují jakékoli kroky v oblasti zrealnění kompenzací ve vztahu mezi aktivními a neaktivními pěstiteli za nepřijatelné. Nicméně je toho názoru, že situace by měla být řešena. Hlavním závěrem jednání je výzva představitelům MZe ČR stávající krizi adekvátně a zásadně řešit. Dále Komoditní rada AK ČR pro cukrovku a cukr jednoznačně požaduje vyplacení 100% výše kompenzační platby pro příslušný rok.

Předseda Svazu pěstitelů cukrovky Čech, ing. Joudal, zmínil úvodem krátce některé skutečnosti týkající se cen zemědělských komodit a jejich výše v letošním roce ve srovnání s rokem 2007. Podotkl, že i pokles cen komodit v roce 2008 je negativním faktorem, který ovlivňuje rozhodování každého zemědělce a i tato skutečnost bude v konečném účtování hrát svou roli. Dále poukázal i na neustále rostoucí ceny vstupů (pesticidy, apod.), které ekonomiku pěstitelů cukrovky také významně ovlivňují.

Předseda SPC rovněž zmínil jednání Komoditní rady AK ČR pro cukr a cukrovku a argumentaci, která byla přednesena. Uvedl dále, že Cukrovary a lihovary TTD, a. s., jsou jedinou společností, která má standární dlouhodobé smlouvy s možností jejich výpovědi, a to na cukr i líh.

Ing. Joudal prohlásil, že je nutné, aby i moravské cukrovarnické společnosti předložily plán jak budou postupovat při jednáních s pěstiteli cukrovky do budoucna. Mělo by jít o jasnou deklaraci úmyslů cukrovarnických podniků směrem k dodavatelům jejich hlavní suroviny – cukrové řepy. Ke konci svého příspěvku se ing. Joudal odvolával na závěr z jednání Komoditní rady AK ČR pro cukr a cukrovku z 1. 8. 2008, který již zmínil ing. Jírovský v příspěvku před ním. Své vystoupení ukončil výzvou k tomu, aby z jednání nymburské konference vzešel jasný návod pro pěstitel pro rok 2009/2010, a to jak ze strany MZe ČR, tak i ze strany cukrovarnických podniků.

Závěrečný příspěvek přednesl předseda **představenstva a generální ředitel společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a. s., ing. Reinberg.** Na úvod své prezentace shrnul krátce některá fakta o reformě SOTC. Průběh reformy přinesl snížení ploch cukrovky o cca 800 tis. ha, uzavřeno bylo 75 cukrovarů, plánované snížení kvót na výrobu cukru je 6 mil. t. Pro ČR znamenal

reformní proces snížení národní kvóty o 103 tis. t z původního množství 455 tis. t na 352 tis. t z důvodu ukončení činnosti tří cukrovarů patřících společnosti Eastern Sugar ČR, a. s. Toto množství bylo v rámci možností daných reformním procesem zvýšeno o tzv. dodatečnou kvótu 20 070 t. Celková národní kvóta ČR tedy činí 372 tis. t. V České republice je v současné době 7 aktivních cukrovarů a 4 lihovary.

Ing. Reinberg stručně shrnul problémy, které způsobily aktuální krizovou situaci v sektoru:

1. Klesající minimální cena cukrovky:
 - 2005/06 46,72 EURO/t,
 - 2006/07 32,86 EURO/t,
 - 2007/08 29,78 EURO/t,
 - 2008/09 27,83 EURO/t.
2. Posilující kurz české koruny:
 - 2005/06 29,8 Kč/EURO,
 - 2006/07 28,3 Kč/EURO,
 - 2007/08 27,57 Kč/EURO,
 - 2008/09 24,50 Kč/EURO.
3. Ceny ostatních zemědělských komodit.
4. Vyplácení kompenzací i neaktivním pěstitelům.
5. Nemožnost efektivní kompenzace dopadů ad 1.–4.

Ing. Reinberg dále přítomné informoval o výši odvodů společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a. s., do Bruselu. Restrukturalizační částky, které je společnost v rámci reformy nucena zaplatit do Bruselu, jsou ve výši 2,37 mld. Kč. Souhrnným výsledkem všech faktorů je očekávaná ztráta v hospodářském roce 2007/2008.

Akciová společnost Cukrovary a lihovary TTD podporuje požadavek na vyplacení plné výše aktuálního stropu kompenzací pro rok 2008/2009, tj. 44,250 mil. EURO. Ing. Reinberg dále ve své prezentaci poukázal na reálnou výši ceny cukrovky, která při započtení kompenzační platby (OPC) osciluje kolem 1 000 Kč/t (v roce 2007/08 – 1 033 Kč/t, 2008/09 – 956 Kč/t, 2009/10 a dále dle vzorce a ceny cukru – odhad kolem 1 200 Kč/t), přičemž uvedl i příklad výpočtu ceny cukru. Deklaroval připravenost společnosti převzít v budoucnu náklady na dopravu řepy, placené dnes pěstiteli.

Dle názoru společnosti Cukrovary a lihovary TTD, a. s., byli již pěstitelé, kteří byli nuceni ukončit činnost v důsledku uzavření cukrovarů společnosti Eastern Sugar ČR, dostatečně kompenzováni částkou 92 tis. Kč/ha a není důvod, aby pobírali kompenzační platby ve stejné výši jako pěstitelé, kteří cukrovku dále pěstují. Společnost Cukrovary a lihovary TTD, a. s., vítá snahu představitelů MZe ČR v čele s ministrem zemědělství a dalších nevládních profesních organizací o změnu systému vyplácení kompenzací ve prospěch aktivně pěstujících subjektů.

Ing. Reinberg v závěru svého vystoupení deklaroval zájem společnosti na strategickém partnerství s aktivními pěstiteli cukrovky při uplatnění zásady rozdělení rizik i výhod z toho plynoucích a poděkoval všem partnerům společnosti, jakož i majitelům společnosti (akcionářům společnosti TEREOS), kteří svým přístupem umožnili dosáhnout aktuálního stavu rozvoje společnosti.

Na závěr konference proběhla krátká diskuse, ve které několik pěstitelů reagovalo na přednesené příspěvky.

*Českomoravský cukrovarnický spolek
Josef Pojer*